

SIKKERHETSDATABLAD

Latona avløpsåpner

Revisjonsdato: 11.12.2013

1. IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	Latona avløpsåpner
Produkt type	Avløpsåpner
Deklarasjons-nr	080339
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	15.09.2013

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse	Rensing og åpning av avløp.
Anvendelser som frarådes	Ikke bruk avløpsåpneren i vasker, kummer o.l. som har syntetisk eller polerings belegg, som ikke tåler sterk avfetting. Ikke bruk avløpsåpneren etter syrebaserte åpnere hvis ikke avløpet er skylt godt igjennom først.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent	Latona AS Pb. 614 Torget 1833 Askim. Telefon: +47 69882447 www.latona.no post@latona.no
E-post	post@latona.no
Utarbeidet av	Arne Mørkestøl

1.4 Nødtelefon

Ambulanse: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00

2. FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen (1272/2008)

Eye Dam 1: Alvorlig øyeskade.
Skin Corr 1A: Etsende for huden.

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord

Fare

Faresetninger

H318 Gir alvorlig øyeskade.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Sikkerhetssetninger

P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
P303 + P361 + P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks; Skyll/dusj huden med vann.
P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P405 Oppbevares innelåst.
P363 Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt.
P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen.
P304 + P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet.
P301 + P330 + P331 VED SVELGING: Skyll munnen; IKKE framkall brekning.
P260 Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.

SIKKERHETSDATABLAD

Latona avløpsåpner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 11.12.2013

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen (67/548/EEC og 1999/45/EC)

Etsende

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

ETS-001

R-setninger

R-35 Sterkt etsende.

S-setninger

S-62 Ved svelging må ikke brekning fremkalles: Kontakt lege omgående og vis denne etikett eller emballasje.
S-23 Unngå innånding av gass/røyk/damp/sprøytetåke.
S-64 Ved svelging skylles munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet).
S-63 Ved uhell ved innånding bringes den skadelidende til frisk luft og holdes i ro.
S-1 Oppbevares innelåst.
S-56 Ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever til godkjent avfallsbehandlingsanlegg.
S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.
S-27/28 Tilsølte klær må fjernes straks, og får man stoff på huden, vask straks med store mengder <specify relevant information>.

2.3 Andre farer

Meget farlig ved svelging. Slimhinner angripes og ødelegges. (Gi vann! ikke brekninger).
Sterkt etsende ved kontakt med hud og øyne.

3. SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Natriumhydroksid	Ec/Nlp nr: 215-185-5 Cas nr: 1310-73-2 Index nr: 011-002-00-6	C R35	Skin Corr. 1A H314	30-60
Kaliumhydroksid	Ec/Nlp nr: 215-181-3 Cas nr: 1310-58-3 Index nr: 019-002-00-8	C R22-35	Acute Tox. 4 * Skin Corr. 1A H302 H314	10-30

Tegnforklaring

Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplosiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosetninger finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Meget sterk lut.
Inneholder ikke fosfat.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding

Sørg for frisk luft. Skyll nese og munn med vann. Kontakt lege.

Hudkontakt

Skyll huden med store mengder vann samtidig som klær fjernes. Det er viktig at ikke skyllingen avbrytes for tidlig da luten binder seg til kroppsvevet. Transport til sykehus med skylling under hele transporten.

Øyekontakt

Skyll straks med mye vann (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Snarest til sykehus, lege. Skyll øynene med vann til lege overtar.

Svelging

Hvis pasienten er ved bevissthet skyll munnen med vann. Gi øyeblikkelig store mengder melk eller vann å drikke (tidsfaktoren er helt avgjørende). Brekninger må ikke fremkalles. Søk øyeblikkelig lege.

Medisinsk informasjon

Behandles som lutsaker. Øyeskade krever tidlig insatt og utdrattskylling som fortsetter hos lege. Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf. 22 59 13 00

Helsekontroll

Symptomatisk behandling.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

se punkt 11 for symptomer og virkninger

SIKKERHETSDATABLAD

Latona avløpsåpner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 11.12.2013

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig.
Annen informasjon	Hurtig behandling er avgjørende. Kontakt lege ved alle tegn på skade etter eksposisjon.

5. BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler	
Passende slukningsmidler	Vanntåke, skum, CO2 og Pulver.
Uegnede slukningsmidler	Ingen spesielle advarsler.
5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen	Ikke brannfarlig i.h.t. lov om brannfarlige varer. Stoffet kan imidlertid medføre brann og eksplosjonsfare grunnet reaksjoner med visse metaller.(f.eks.aluminium,zink). Eksplosiv og giftig gass kan dannes ved kontakt med trikloretylen.
5.3 Råd til brannbekjempningspersonale	Full beskyttelsesdrakt mot kjemikalier med trykkluftmaske skal brukes ved brannbekjempelse.
Annen informasjon	Må ikke lagres sammen med brennbare stoffer.

6. TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Bruk verneutstyr beskrevet under punkt 8.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Fare for økning av alkaliteten i vannet ved store utslipp. Dem opp for utslippet og kontakt politi/brannvesen.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Samle opp søl med ikke brennbart absorberende materiale og overfør det til en tett beholder for oppsamling.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 13 for viderebehandling av avfall.
Annen informasjon	Sperr av området for uvedkommende.

7. HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Unngå søl i forbindelse med overtømming. Følg bruksanvisningen. Øyedusj skal finnes på arbeidsplassen.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Lagres tørt, borte fra nærings- og nytelsesmidler og dyrefor. Må ikke lagres sammen med syrer. Produktet må oppbevares i originalemballasje og utenfor barns rekkevidde. Temperatur 5-30°C.
Spesielle egenskaper og farer	Spill gjør gulv og redskaper glatte.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	Åpning av tette avløp.
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG BESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Type	Anm.	År
			mg/m3	ppm	mg/m3	ppm			
Natriumhydroksid	215-185-5	1310-73-2	2					T	2013
Kaliumhydroksid	215-181-3	1310-58-3	2					T	2013

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Bruk heldekkende verneklær, briller/ansiktsskjerm og åndedrettsvern. Ha vann for hånden. Mulighet for øyenspyling skal finnes på arbeidsplassen. Vask forurensede klær før de brukes igjen.
Åndedrettsvern	Ved sprøyting og eller dårlig luftgjennomstrømming bruk egnet åndedrettsvern.
Øyevern	Tettsluttende vernebriller eller ansiktmaske.
Håndvern	Bruk hansker av neopren eller nitril eventuelt laminatplast som inneholder EVOH.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk beskyttende klær mot hudkontakt.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender ved arbeidets slutt.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

SIKKERHETSDATABLAD

Latona avløpsåpner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 11.12.2013

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Viskøs væske
Farge	klar/gulaktig
Lukt	Nærmest luktløs
pH (kons.)	14
pH løsning	2%: ca.13
Relativ tetthet	1,29 g/cm ³
Løselighet(er)	vann
Løselighet i vann	ubegrenset

9.2 Andre opplysninger

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	ikke kjent.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ved normal bruk er det ingen risiko for farlige reaksjoner.
10.4 Forhold som skal unngås	Ingen kjente ved bruk som beskrevet i dette databladet og på etiketten
10.5 Materialer som skal unngås	Angriper endel metaller samt legeringer av disse. Også visse typer plast, lær og tekstiler brytes fullstendig ned av lut. Kan utvikle stor varme og komme i kok ved kontakt med syrer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Danner med Triklloretylen bl.a Dikloracetylen.

11. TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Akutt giftighet	Svelging kan medføre store sår på slimhinner, svelg, spiserør og magesekkl. Livstruende etsing av disse kan forekomme.
Hudetsing/ hudirritasjon	Gir etseskader med sår som gror sent med betydlige arrdannelser.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Sprut av konsentrat eller oppløsning på øynene kan føre til alvorlig øyenskade. Stor risiko for varig synsskade, blindhet.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Det er ikke kjent noen allergifremkallende virkning av produktet.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen spesielle opplysninger.
Kreftfremkallende egenskaper	Inneholder ingen stoffer som er oppført i kreftlisten.
Reproduksjonstoksitet	Ingen spesielle opplysninger.
STOT - enkelteksponering	Fare for kroniske effekter. Unngå gjentatt eksponering.
STOT - gjentatt eksponering	Forårsaker sterke etsinger
Aspirasjonsfare	Sprøytetåke virker sterkt etsende og irriterende på luftveiene og kan medføre hoste og åndenød p.g.a. lungeødem .
Annen informasjon	De sterkt etsende egenskapene representerer den største faren. Sårene gror sent og med betydelige arrdannelser.

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	pH>9 har etsende effekt på fisk (Ev,fiskedød) pH>8,5 har ødeleggende effekt på alger. Økning i alkalitet ved utslipp av store mengder. LC50, 96t, lepomis macrochirus : pH 10,5 LC50, 96t, Gambusia affinis: 125 mg/l LC50, 96t, Daphnia magna: 40-240 mg/l
12.2 Persistens og nedbrytelse	Kriterier for biologisk nedbrytbarhet er ikke tilgjengelige på uorganiske forbindelser. Miløfaren vurderes derfor ut fra stoffets toksitet, biotilgjengelighet og oppholdstid i økosystemer.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Bioakkumuleres ikke i vannmiljø.
12.4 Mobilitet i jord	Lett løslig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Dette sprøytet eller dets råvarer anses ikke som strid, bioakkumulerende eller giftig.

SIKKERHETSDATABLAD

Latona avløpsåpner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 11.12.2013

12.6 Andre skadevirkninger	Mellomhøy giftighet for landlevende pattedyr.
Annen informasjon	Økning i alkalitet ved utslipp av store mengder.

13. INSTRUKSER VED DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	Avtal avfallsdisponering med kommuneing/miljøsjef/KLIF. Konf. forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 01.06.04
Emballasje	Tom ikke rengjort emballasje behandles på samme måte som produktet. Rengjort emballasje kan resirkuleres som plastavfall.
Annen informasjon	Små mengder fortynnes med vann og nøytraliseres med fortynnet saltsyre til pH 8-9 og skylles vekk. Større mengder spill leveres til godkjent mottaksstasjon for kjemisk avfall.

14. TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	1813
14.2 FN-forsendelsesnavn (UN-proper-shipping-name)	
Varenavn	AVLØPSÅPNER
IMDG proper shipping name	AVLØPSÅPNER
14.3 Transportfareklasse(r)	
Fareseddel	8
ADR/RID klasse	8
ADR/RID klassifiseringskode	C6
ADR/RID farenummer	80
ADR/RID begrensede mengder	LQ23
IMDG klasse	8
IMDG marine pollutant	Nei
IMDG EmS	F-A,S-B
IATA klasse	8
14.4 Emballasjegruppe	II
14.5 Miljøfarer	Fare for økning i alkalitet ved utslipp av større mengder.
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	Unngå kontakt med hud og øyne. Unngå kontakt med metall.
Annen informasjon	Se transportuhellskort/skriftlige instruksjoner.

15. REGELVERKSMESSIGE OPPLYSNINGER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	Administrative normer(2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen.Produsent/importør. Forskrifter om klassifisering, merking m.v av farlige kjemikalier (2003). Forskrifter om farlig avfall (2004). ADR/RID- vegtransport av farlig gods (2011). i henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (clp).
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	Ingen spesielle opplysninger enn de som er oppgitt i dette sikkerhetsdatablad.
Annen informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kunnskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

16. ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver enkelt ingrediens	H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. R-22 Farlig ved svelgning. R-35 Sterkt etsende.
Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Administrative normer(2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen.Produsent/importør. Forskrifter om klassifisering, merking m.v av farlige kjemikalier (2003). Forskrifter om farlig avfall (2004). ADR/RID- vegtransport av farlig gods (2011). i henhold til forordning: ECNo 1272/2008 (clp).
Forkortelser i dokumentet	N/A - Ingen relevant informasjon
Første gang utgitt	11.05.2000
Utskriftsdato	11.12.2013
Annen informasjon	Databladet er laget etter nåværende kunskap, norsk regelverk og råvareprodusentenes opplysninger.

Databladet er utarbeidet med Sensor-chemdoc 8.3g lisensert til Latona A/S

SIKKERHETSDATABLAD

Latona avløpsåpner

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 11.12.2013

Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger fra oss er utenfor vår kontroll og må svares for av råvareprodusentene. Da brukerenes arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjonen gitt i dette HMS-databladet blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSDATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 av 20. Mai 2010 ---